

Heliummangel og forbud mot ballongsalg i Sandefjord på 17. mai?

Til Sandefjord Kommunestyre.

I lørdagens utgave av Sandefjords blad er det oppslag om Venstres spørsmål til kommunestyret med ønske om å forby salg av heliumballonger på 17. mai.

Venstres representant Karin Virik begrunner dette, i følge avisen, med at ballongene forsøpler naturen og havet og at det er en knapphet på helium i verden.

Det vises til at «*Ekspertene på helium, deriblant nobelprisvinner Robert Richardson, frykter at verden med dagens forbruk vil gå tom for helium om 25-30 år*»

Jeg heter Petter Vabog og driver Ballongbutikken AS.

Firmaet har holdt på siden 1989.

Salg av heliumballonger til lag og foreninger for videresalg på 17. mai, utgjør en liten del av omsetningen vår.

Her i Sandefjord er det Odd Fellow Loge Kongshaug som har kjøpt ballonger av firmaet for 17.mai-salg. Odd Fellow har i alle år solgt ballongene til inntekt for SOS Barnebyer.

Her kommer noen fakta:

Mangel på helium i verden

Det er mange graderinger av helium.

Ballonggass eller **ballonghelium** er «skitten» helium og et biprodukt i forbindelse med produksjon av renere heliumtyper. Det sikrer en bedre utnyttelse av gassen og går ikke på bekostning av livsviktig medisinsk behandling slik det har vært påstått i media tidligere.

Helium graderes etter renhetsgraden.

Oversikt over graderingene finnes i denne artikkelen fra gassleverandøren Zephyr: <http://askzephyr.com/what-are-the-different-grades-of-helium-and-what-are-they-used-for/>

I artikkelen vises også til hvordan de forskjellige gradene brukes.

Den høyeste renheten er 99,9999% helium som brukes til produksjon av...

“semiconductor chips – the tiny wafers that pack the power behind your smart phones, computers, tablets, televisions, and more. It’s also used in laboratories for scientific research, laser cutting, MRI machines, and as a carrier gas in gas chromatography.”

Ballonghelium kommer under den laveste renheten.
I Norge selges ballonghelium med en renhet på ca 98%.

I rapporten [U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2018](#) omtales heliumreserver og heliumressurser i USA og deler av resten av verden.

Bruken av såkalt Grade A Helium (99,995%) var slik i USA i 2017:

43 millioner kubikkmeter totalt til “domestic consumption”:

Magnetic resonance imaging, 30%; (brukes til kjøling av MR-scannere blant annet)
Lifting gas, 17%; (Blant annet til værballonger og luftskip)
Analytical and laboratory applications, 14%;
Welding, 9%; (sveising)
Engineering and scientific applications, 6%;
Leak detection 5%
Semiconductor manufacturing, 5%
and various other minor applications, 14%.

Bruk av helium til ballonger utgjør en liten prosentdel av de siste 14%

I den same rapporten antydes at verdens heliumressurser **utenom** USA er på ca 51,9 milliarder kubikkmeter.

Produksjonen av helium i 2017 i verden er antydnet til 160 millioner kubikkmeter.

$51\,900\,000\,000\text{ m}^3 / 160\,000\,000\text{ m}^3 = 324$

Grovt antydnet viser disse tallene at det er heliumressurser for minst 300 år i verden.

Forsøpling

Folieballongene som ofte selges på 17. mai er ikke biologisk nedbrytbare og vil forsøple om de slippes løs.

Derfor skal de **alltid** selges med en vekt som holder de nede hvis ballongen mistes.

Dette er noe Ballongbutikken gir tydelig informasjon om i brosjyren med gassballongsalg.

[Brosjyren kan lastes ned her.](#)

I Trondheim har bystyret vedtatt at ballongsalg på 17. mai skal tillates, men at ballongene må selges med vekt.

Link til artikkel i Trondheim24.no

Kilder:

[Heliumdokumentasjon](#)

U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2018

Heliumdokumentasjon for flere år:

<https://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/commodity/helium/>

Her er linker til artikler om helium:

[Artikkel i Daily Mail](#): Om stort funn av helium i Tanzania.

[Artikkel Geological Society in London](#) "Helium - Hero or Houdini?"

[Artikkel i Forbes](#) "We're really not about to run out of helium..."

[Gradering av helium](#)

Ballonghilsen fra

Petter Vabog

Ballongbutikken AS

Mobil: 95243774

petter@ballonger.no